

СВІТЛО THE LIGHT

УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ ДВОТИЖНЕВИК

Рік I. Mundare, Alta., May 1st, 1938.

Мондер, Алта., 1 Травня, 1938.

Число I.

НЕХАЙ БУДЕ СВІТЛО!

Так сказав на початку світа Господь Бог і на те Його всемогуте слово сталося світло. Великим Божим даром є світло. Воно показує нам увесь видимий світ у його величчі й красі. Воно вказує нам шлях котрим треба йти. Чим був би світ без світла? Страшною темнотою, в якій немислимо було б життя.

Та треба нам знати, що крім цього видимого світла для людських очей, предобріть Господь дав людям ще друге духове світло, а ним є свята релігія.

Релігія дає людині змогу пізнати величчя й красу Бога, вартість людського життя, вона вчить нас до чесного й вічного життя. Тому здорово думуюча людина повинна світлом правдивої релігії дуже дорожити і його для себе берегти. На жаль, що ми помічуємо в наших часах?

Те, що Христос сказав: "Люди полюбили темряву більше, ніж світло". (Ів. 3, 19). В наших часах дуже поширене велике незнання і блудні в релігійних справах. В наших часах бачимо не лише релігійну темряву, але є свідками того сумного факту, що темряву ширяться всіми модерними способами пропаганда як щось корисного для людства. Іде широко-закроена пропаганда різновидного сектанства, релігійного вільнодумства, ба навіть язного безвірства.

Релігійна темрява огортає світ. А в слід за нею шезає в людських душах любов до чесного й святого життя. В пітми релігійних блудів розвивається прегарно деморалізація у всяких проявах людського життя, про котру можна вичитати у щоденній пресі.

Та релігійна темрява зо своїми злочасними наслідками окутує й наш нарід в Канаді. Дітвора виростає без знання найконечніших правд святої віри. Старша суспільність розбита на

ріжні релігійні секти. Багато є й таких, що зовсім збайдужіли й живуть без усякої віри. А як стоїть справа з дітшою частиною нашої суспільності, що тримається правдивої католицької віри? Чи вона всесторонньо освідомлена під релігійним оглядом? Де ж там. І тут подибуємо сумні річі. Є католики, що не мають захоплення для своєї віри, що встидаються її вивести прилюдно та не вміють її оборонити перед настаями протистників. Є багато таких, що звуть себе релігійними людьми й заховають зверхні релігійні практики, а це роблять тільки з пошани до правдників, гарних предківських звичаїв й для людського ока, щоб на вигляд бути праведними, чесними людьми. На ділі вони ані не мають глибокого переконання про правду своєї віри, ані не дуже чиняться з вимогами релігії в своєму щоденному життю.

Вслід цього є сумний. Поодинокі особи й родини та загал суспільности в своєму життю не стоять на тому становищі, який повинні займати на світі з волі Творця. Вони в своєму житті бідні, без тих радощів, потіх й і щастя, яке малиб, коли б були належно релігійно освідомлені й практикуючі правдиву релігію.

Сумно, невесело. Такий стан не можемо вважати добрим, ані не сміємо на нього дивитися рівнодушно. Треба зміни на краще! Треба гнати темряву! Треба світла!

Ось і тому появляється новий часопис, що бере собі за ціль розганяти релігійну темряву з людських умів, ширити світло здорової думки, просвічувати життєвий шлях людини, і так причинитися до добра й щастя поодиноким людям і всього українського народу в Канаді. Хай буде світло й ясно просвічує уми релігійною правдою! Це є наша ціль — якій

хочемо служити нашим часописом.

А ти дорогий приятелю, що читаєш ці слова нашої вступної заяви, коли хочеш користати з цього світла й відчути на собі всіх його благородних наслідків, ставай передплатником і совістним читачем цієї доброї часописи, що називається "СВІТЛО".

—oOo—

НАШЕ ПЕРШЕ СЛОВО

Дорогий Приятелю:

Перший раз береш у свої руки цей новий часопис і переглядаєш його, цікавий знати, що це за нова газета, хто її видає, і для кого?

Це твоє поведіння зовсім зрозуміле. І щоб ти міг легко мати відповідь на повищі питання, ми їх самі ставимо зараз таки на початку й на них відповідаємо коротко й ясно.

Що це за часопис? Це український релігійний часопис в Канаді. Його ціллю не є займатись такими справами як політика, господарство, промисл, чи тому подібне. Він буде головню займатись лише релігійними справами. Його завданням буде виробляти здоровий світогляд, скріпляти віру й мораль, й такласти або зміцняти основи під справжнє добро й щастя одиниць і цілого українського народу в Канаді. Однак цим не хочемо сказати, що ми зовсім не будемо писати про політику чи господарські справи. Ні. Релігія це така річ, що розтягається на найрізномодніші ділянки людської чинности й всякі прови людського життя, а знова політика, наука, організація, економія і т. д. зачіпають часто релігію і тому ми не можемо в нашій часописі поминати мовчанкою і таких річей, що хоч не належуть до релігії, однак є з нею звязані. Мусимо дивитись на людське життя у всіх його видах і проявах і оцінювати його з точки релігії. Мусимо займатись релігією не відірвано, але в злуці зі життям, бо релігія є регулятором життя. Тому кажемо, що релігійні справи є головними справами, що то ними займається наш часопис, хоч не виключними.

Наш часопис буде подавати слова Божої правди, що містяться в книгах св. Письма, буде викладати правдиву науку віри, обичаїв і карности так, як їх подає непомилна католицька Церква, буде поясняти обряди, вчити чесноти, праведного християнського життя, вияснювати всякі релігійні труднощі, опрокидати всякі релігійні фалші і сектанство, подавати відомости з церковного життя, та писати про всяку всячину, що може бути цікавою й корисною для релігійної людини.

Хто видає "Світло"? Видають цей часопис Отці Василіяне. Що це за отці, мабуть не треба

багато говорити, бо це кожному відоме. Отці Василіяне — це монахи стародавнього й великого заслуженого Чина в католицькій Церкві монахи, вірою, обрядом, народністю ті самі, що й ви, монахи, що виреклися світа й його приємностей, щоб цілим своїм життям служити Богові, дбати про спасення і освячення своєї душі й душ своїх ближних, монахи, які своєю працею для добра українського народу в Старім Краю і на еміграції записались в історії золотими буквами й незатертимі почуваннями вдяки й любови в серцях усіх тих, між якими доводилось їм працювати.

Отці Василіяне, що від самих початків української еміграції в Канаді ділили всю долю і недолу піонерських часів, що прикладом і словом вчили релігійного життя і виховували в ньому свій нарід десятками літ, тепер по своїй спроможності хочуть свою працю вести також друкованим словом у своїй газеті.

Для кого призначений новий часопис? Для всіх українців без різниці віку, стану і класу.

Для молодого й старого, для чоловіка й жінки, для емігранта, фермера й робітника, для багатого й бідного, для католика й не-католика. Для всіх, що хочуть просвітитись релігійною правдою й іти ясным шляхом до щастя.

Тому що наш часопис призначений для всіх, будемо старатись писати ясно, просто й зрозуміло.

Правда, наш часопис ще маленький і своїм зовнішнім виглядом біденький, але це не повино нікого ані дивувати, ані зражувати до читання. Ми не багаті й тому не в силі, поставити великанське друкарське заведення та мати великі модерні машини. Наша друкарня мізеренька й не може видати великий гарно виконаний часопис, та однак в цій газеті, хоч невеликий обємом і убогий технічним виконанням, знайдете те, за чим даремно шукати в великих часописах. Знайдете релігійну правду, знайдете слова, що будуть вам наукою, потіхою, захоотою, у життя.

Наш часопис буде появлятися що два тижні на 8 сторінках друку малого формату.

Привітайте щиро цей часопис, станьте його приятелем, вишліть сейчас передплату, заохотіть до цього других людей, збирайте дари на його удерження і розвиток, дописуйте часто, а коли так віднесетеса до цього нового часопису, то зробіте велике й добре діло, що вийде вам і другим людям на потіху й хосен.

Редація.

—oOo—

Половинне думання веде до діавола, а повне до Бога — сказав німецький поет Вебер.

БОЖЕ СЛОВО.

Багато є на світі мудрих і цінних книжок та наймудрішою і найціннішою книжкою є св. Письмо, або Біблія. Чому? Бо други книжки писали люде і в своїх книжках зложили частину своєї людської мудрости, а біблію написав сам Господь Бог, безконечна мудрість через своїх натхнених людей і в ній подав свою божу науку, яка веде людину певним шляхом до правдивого щастя в дочасности й вічности. Тому каже Апостол Павло "Всяке (св'яте) Письмо є натхнене Богом і корисне для науки, для картання, для направи, для поучення в правді, щоби чоловік божий був звершений, до вся-

кого доброго діла готовий. (2. Тим. 3. 16).

Знаючи це, кожний релігійний чоловік повинен дуже цінити собі св: Письмо, його уважно читати, над ним роздумувати, виучуватись його на память, а що найважніше до слів св. Письма повинен достосовувати своє життя.

Бажаючи читачам нашої часописи подавати здоровий корм для душі, ми в кожнім числі будемо поміщувати короткі уступи св. Письма разом із потрібними поясненнями.

Читаймо уважно Боже слово, щоб воно вийшло нам на спасення!

ТЕКСТ

СОТВОРЕННЯ СВІТУ.

І. Мойсей, 1. 1—31.

1. На початку сотворив Бог небо й землю.
2. Земля же була невидима й не устроена, й темрява була над безоднею; й Дух Божий уносився над водами.

3. І сказав Бог: Нехай стане світло! І стало світло.

4. І вивід Бог світло, що добре тай розлучив Бог світло від темряви.

5. І назвав Бог світло: день, а темряву назвав: ніч. І був вечір і був ранок, — день перший.

6. І сказав Бог: Нехай стане твердь посеред води й розлучає воду від води! І сталося так.

7. І сотворив Бог твердь; і розлучив Бог воду, що була під твердю від води, що була над твердю.

8. І назвав Бог твердь: небо. І вивід Бог, що добре. І був вечір, і був ранок, — день другий.

9. І сказав Бог: Нехай збереться вода, що під небом, у один збір і нехай появиться суша. І сталося так.

І збиралась вода, що під небом у збірники свої, і появилась суша.

10. І назвав Бог сушу: земля, а збірники вод назвав: моря. І бачив Бог, що добре.

11. І сказав Бог: Нехай земля видасть біло зельне, що сіє насіння по роду і по подобі, і овочеве дерево, що дає овоч, якому насіння його в ньому по родові на землі. І сталося так.

12. І видала земля біло зельне, що сіє насіння по роду й по подобі, й овочеве дерево, що дає овоч, якому насіння його в ньому по родові на землі.

13. І вивід Бог, що добре. І був вечір, і був ранок, — день третій.

14. І сказав Бог: Нехай повстануть світила на тверді небесній; щоб освітлювати землю і розлучати: день відночі, і нехай "будуть" для знаків і для часів і днів і літ.

15. І нехай стануть світити на тверді не-

ПОЯСНЕННЯ.

1. На початку то є перед всякими сотворіннями був тільки один вічний Бог, а більш не було нікого й нічого. Г. Бог з нічого, лиш актом своєї всемогучої волі поклався світ до істнування й його премудро уладив.

Проте всякі маячення про вічну матерію є нерозумні й неправдиві. Бог є пражерелом і творцем всякого буття, всього видимого й невидимого світа.

У Вулгаті "пуста й порожня". Наша земля в своїому первісному стані була безформною масою, без ладу, без краси, окружена темрявою і глибиною вод. Понад такою землею уносився Божий Дух, пражерело порядку, краси і світла. Він дав всьому чудовий лад.

3. По ділі сотворення Мойсей розказує в дальших стихах діло упорядкування світу. В своїй оповіданні не має на приміті науковим методом подавати перебігу й чергування у творенню та розвою світу; він тільки хотів нарід приступно поучити про це основне для віри й релігії Боже діло сотворення світу, знижуючись притім до способу розуміння і вислову зрозумілих для людей тодішніх часів. Давно думали, що земля — це великий острів, що плаває по безодні вод. Понад землею й морем зноситься тверде небесне склепіння "твердь" у виді синьої порожньої піквулі. На тій тверді в нищій її частині вміщені світила, а в вищій частині знаходяться великанські збірники вод, снігу, інею і граду. Коли Бог відчиняє "небесні запори" тоді горішня вода спадає на землю як дощ, сніг, град й роса.

Стилістично своє оповідання священнописменник ділить на діло впорядкування головних областей світа і їх елементів (1 — 3 день), і діло окраси (5 — 6 день).

Взявши це все під увагу, не можна говорити про якусь дійсну протирічність між біблійним оповіданням і наукою. Протирічність може бути тільки позірна в тих разях, коли наука подає щось за певне й правдиве, що

бесній, щоб освітлювали землю. І сталося так.

16. І сотворив Бог два великі світила: світило більше правити днем, і світило менше правити ніччю, і зорі.

17. І поставив їх Бог на тверді небесній, щоб світили на землю.

18. І правити днем і ніччю і розлучати світло від темряви. І видів Бог, що добре.

19. І був вечір і був ранок, — день четвертий.

20. І сказав Бог: Нехай видадуть води повзунів із живою душею і птацтво літаюче над землею попід небесну твердь. І сталося так.

21. І сотворив Бог великі кити, й усяку душу живих повзунів, що видали води по їхнім родам; і всяку птицю пернату по родові. І видів Бог, що добре.

22. І поблагословив їх Бог кажучи: Ростіть і множіться і наповняйте води, що в морях, і птацтво нехай множиться на землі.

23. І був вечір, і був ранок, — день пятий.

24. І сказав Бог: Нехай виведе земля душу живу по роду; четвероногі і повзуни і звірі земні по роду. І сталося так.

25. І сотворив Бог звірі земні по роду, і скотину по родові її, і всі земні повзуни по їх родові. І видів Бог, що добре.

26. І сказав Бог: Сотворімо чоловіка на наш образ і подобу; й нехай володіє морськими рибами і небесним птацтвом й скотиною й всею землею й всіми повзунами, що лазять по землі.

27. І сотворив Бог чоловіка; на образ Божий сотворив його; мужчину й жінку сотворив їх.

28. І благословив їх Бог кажучи: Ростіть і наповняйте землю й підневолюйте її і володійте морськими рибами, й небесним птацтвом, і всім скотом і всею землею й всіми повзунами, що лазять по землі.

29. І сказав Бог: Отсе дав я вам усяке зело насінне, сіюче насіння, що лише є по всій землі, й усяке дерево, що має в собі овод родючий насіння; це нехай вам на харч.

30. І всякому звіреві земному й всякому птацтву небесному й всякому повзаючому по землі, всякій живій душі (дав я) всяку траву зелену на харч. І сталося так.

31. І видів Бог, що все, що сотворив було вельми добре.

І був вечір і був ранок, — день шестий.

2. Бачимо, що Бог є всемогучий, наймудріший, невисказано добрий.

3. Що людина є найдоскональшим твором, образ і подоба Бога, володар світу й слуга Господа Бога.

4. Що подружжя є Божою установою, якої головною ціллю є удержання і розмноження людського роду.

ним не є, або толкователі не вірно виясняють слова св. Письма. Основні дослди усувають ту противорічність і показують чудову згоду між природною і об'явленою правдою, що мають жерело й основу в Бозі, вічній правді.

14. Небесні світила, що становлять прикрасу небосклону, мають ще особливіше значіння для людей. Крім того, що ділять день від ночі вони є для чоловіка знаками воздушних явищ: як бурі, вітру, дощу, зима, і т. д. Вони служать також до обчислення часів після торо, яке місце займають на овиді. Так зазначають пори року, й дають можливість чоловікові обчислення пору для його замірів і праць тощо. Також круження небесних тіл на небосклоні зазначувало празники, бо так жиди обчислювали суботи, нові місяці, пасху, новий рік і проче.

22. Благословив — добре вчинив, а саме тим, що зробив їх спосібними множитися.

24. Скот — домашні звірята — земні звірі, дикі звірята.

26. Сотворімо — натяк на Пресв. Тройцю. На наш образ і подобу — цей образ лежить не в тілі, а душі. Чоловік має безсмертну душу, обдарену розумом і свобідною волею й тому наче репрезентує Бога й наслідуює swojego Творця в розумінні й хотінні й є володарем сотворінь, над котрими має панувати, а не їм підчинятись.

27. Чоловік сотворений у двох полах: мущиною й жінкою й тому з Божої волі має співділяти до удержання і поширення людського роду на землі аж до кінця світа. Се головна ціль подружжя. Отже не для самої пристрасти і пожади, як це викривило давнє й модерне поганство.

28. З цих слів бачимо, що подружжя це не звичайна собі світська спілка, але справа релігійна й свята. Ростіть і наповняйте землю — тих словах міститься, дозвіл і благословенство множитися, а не приказ, як хибно пояснюють протестанти й тому ці слова не забороняють безжениого стану. Це бачимо хочби з того, що такі самі слова сказав Бог до нерозумних звірят, що неспосібні діставати прикази.

31. Видів, що добре, вельми добре т. з. все відповідало замірам Божої мудрости, доброти й любови.

Слово "день" не конечно муситися брати в значінню 24 годинного часу, але можна брати в значінню якогось довгого, блище неозначеного часу.

В першій главі Книги Битія, що називається також шестидневом, в простих словах криються глибокі гадки та великі й важні правди для кожної людини. Ось кілька з них:

1. Маємо тут відповідь на питання звідки взявся світ.

Маріє Діво Царице Мая

По Бозі найбільше почитаємо Марію.

Щоб ушанувати Марію як найдостойніше, складаємо у Ї честь найкращі пісні, увіковічуємо Ї прегарними образами на полотні, мармурі, пам'ятниках, будуємо у Ї честь найвеличавші церкви.

А вже, що до святих, то вони у великій пошані до Марії не могли дібрати для Неї відповідно гарних слів. Вони називали Марію ранішою зорею, райською цвіткою, лелією між терням. Вони порівнювали Ї до соняшних лучів, чистих, хрустальних вод, до райських, замкнених садів. Вони звали Ї найсвятішою, найчистішою, найневиннішою, непорочною. А коли вони не могли на землі знайти відповідних порівнянь, то думкою линули вони до небесних хоромів, де живуть святи, чисті, невинні янголи й кликали до Марії: Ти чесніша Херувим, Ти славніша Серафим...

Маючи перед очима це миле, ніжне, повне любови почитання вірних до Марії, повстає мимоволі у кожній думаючій людині цікаве питання: чому Марія тишиться серед своїх дітей такою любов'ю? Для чого цілий католицький світ окружив Марію таким ніжним пієтизмом? Де є основа, причина, джерело Ї величі?

I. ОСНОВА МАРІЙСЬКОГО КУЛЬТУ.

Шукаймо за основою величі Марії де хочемо, питаймо за причиною Ї прославлення кого хочемо, роздумуймо над джерелом ніжного, палкого, повного сердечности пієтизму до Ї Особи скільки хочемо — то іншої доволяючої відповіди, крім цієї не знайдемо: Величне, загальне, всесвітнє прославлення Марії має свою основу в цім, що:

1. Марія є Божою Матір'ю.

Хто це є Ісус? Ісус є Божим Сином. Це торжественно заявив Сам Бог із неба при хрещенні Ісуса на Йорданських водах, кажучи: "Ти Син мій улюблений, в Тобі мене уподобання" (Лука 3, 22). Отже Ісус є Сином Божим.

А хто є Марія? Марія є Матір'ю цього Ісуса. І це виразно зазначив Сам Бог через янгола при Благівіщенні кажучи: "Не бійся Маріє, Ти знайшла ласку у Бога. Се зачнеш в утробі й породити Сина й назвеш Його на ім'я Ісус... Для того й святе, що народиться з Тебе, назветься Сином Божим (Лука 1, 36). Отже Марія є Матір'ю Ісуса, Сина Божого.

І це саме є основою, причиною та джерелом цього ніжного, горячого й сердечного почи-

тання Марії. Марія була такою великою, такою святою, такою повною ласки, що удостоїлася стати Матір'ю цього Сина, що від него походять сонце, місяць, звізди й все що живе. Марія видала на світ Цього, що перед ним падає на коліна все, що є на небі, землі й під землею. Марія леліяла на своїх руках Цього, що перед блеском Його маєстату заслонюють своє лице янголи.

Марія не тільки зродила Ісуса, але й з найбільшою любов'ю піклувалася Ісусом. До Благівіщення молилася, щоб Ісус зійшов на землю. Перед Христовим Різдом жертвувалася Христові. У Вифлеємській стаєнці своїми поцілуями й раменами огрівала дрожаще зі зима Дитя - Ісус. Перед злобним Іродом схоронила Ісуса до Єгипту. Чувала день і ніч над Ісусом, коли Він виростає. А навіть на Голгофті, серед жорстокої жидівської товпи стояла вірно Марія біля Ісуса.

Коли отже віримо, що Ісус є Сином Божим, то й мусимо вірити, що Марія була Матір'ю Сина Божого. Якщо падаємо на коліна перед Сином Божим, то одночасно не можемо перейти легкодушно біля Марії, що держить на своїх руках цього самого Божого Сина й не показати їй Ї свого почитання. Якщо ставимо престоли, будуємо святині, встановлюємо свята для Ісуса, то неможливе є, щоб із любови до Матері цього Ісуса ми не поставили для Марії престоліка, не збудували Ї храму, не славили особливими святами Ї високе достоїнство Божого Материнства.

Славим отже Марію, бо Ї прославив Сам Бог вибираючи Ї за Матір для Свого Сина. Величаймо Ї достоїнство, бо Ї слава є нашою славою й славою цілого людського роду, що з нею Марія вийшла. Будуймо Ї величаві престоли у своїх серцях, святкуймо ревно таїнства з Ї життя, співаймо радісно марійські пісні, головню в найкращому місяці травні, бо Вона є Матір'ю Божою.

Далі буде.

Місячне намірення на Травень.

На місяць травень визначено молитися за міжнародний Євхаристійний Конгрес, що відбудеться цього року в Будапешті, на Мадярщині, в днях від 26 — 30 травня.

З черги це 37 Світовий Євхаристійний Конгрес. Ідуть великі приготування, щоб конгрес випав як найвеличавіше.

Місійне намірення: Щоб в католицьких школах учителі при науці релігії, історії, географії і т. д. звертали увагу на місії й виробляли в Молоді запал до праці для місійної справи.

ВИСТИ З РЕЛІГІЙНО — ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ

Цього літа в Квебеку відбудеться Евхаристійний Конгрес. Ціль його, як сказав кардинал Вільямів є протиставити модерній безбожності заяву вірності Христу Цареві й Володареві всіх людей і всієї вселенної.

На покриття видатків злучених з уладженням конгресу збирають фонд. Сам кардинал дав у жертви на фонд \$1000.00. Інші архієпископи й єпископи суму від \$1000.00 — 250.00. Багато некатолицьких фірм жертвувало по \$500.00.

Привертають хрест. Міністер справедливости генерала Франка рішив привернути хрест в судах і вимагає щоб присяги відбувалися на св. євангеліє.

За червоного режиму в Іспанії, в тих кількох літах, спалено або знищено 40.000 церков, замордовано 18.000 священників і згинуло близько пів мільона людей. От вам добродії народу ті комуністи!

Гітлеризм воює з католицькою Церквою.

У Німеччині католиків переслідують у приватному, національному й суспільному житті. Переслідування є повне брутальности, насильства, підступу, злоби й брехні. Безцеремонно порушуються конкордат щодо свободи католицької преси і виховання молоді, розв'язують католицькі організації, закривають видавництва а деяким сконфіскували майно. На кожнім кроці насилують свободу совісті католиків. В пресі нападають на католицьку Церкву й її духовенство, заборонили страгні представлення в Оберамергав, що досі відбувались цілими десятками літ, не дозволяють німецьким католикам брати участь в міжнародній євхаристійній конгресі в Будапешті, підпомагають новопоганську пропаганду і т. д. З прилученням Австрії до Німеччини філя утисків і переслідування покотилась і на Австрію. Що на це все сказати? — Ось хіба те що гітлеризм своїм поступованням показує наглядно, що стоїть разом із большевиками в однім таборі антихриста в боротьбі з католицькою Церквою.

Та треба нам тямити, що історія католицької Церкви знає не таких своїх ворогів як Сталін і Гітлер, а всі вони минулись і не знищили католицької Церкви. І ці вороги минуться, та своїм воюванням не переможуть католиків, а тільки на довго пошкодять своїм народові. Може якийсь час буде блєстити зірка їхньої слави й сили, та це не довго буде тривати, а коли відберуть народів католицьку віру й вщеплять в нього новопоганство, то воно розсадить їхню державу так, як це колись сталось з могутньою староримською державою.

Вийшло шило з мішка. Поляки гарно говсрять про порозуміння, однак на ділі мають до українців ненависть і раді б їх злісти. Виявом їх настроїв є виступ польського посла зі Львова Войцеховського, що в нікчемний спосіб накинувся на українсько-католицьку Церкву та її єрархів і духовенство. Це викликало зрозуміле обурення в цілому українському народі. Старокорбена часописи поміщують повно протестів і заяв ріжних парохій, організацій та груп, повних глибокої пошани, любови і прихильности до улюбленого митрополита Андрія Шептицького і греко-католицької Церкви. До цієї всенародньої маніфестації долучуються навіть православні українці з Волині й цим показують, що шанують митрополита Шептицького за його великий патріотизм. Лиш наші свистуни на таке не годні здобутись і плетуть теревни про протиукраїнську роботу Шептицького, яку мовляв, спритно, веде в хористі полякам.

Чи то всі ті великі маси нашої інтелігенції і народу, що люблять греко-католицьку Церкву і шанують її князя митр. Андрія потратили голову й нічого не розуміють, чи може таке треба сказати про свистунів, що в своїй злобі до греко-католицької Церкви вже стратили можливість здорово думати.

"Бюджет Сатани". — Центральна рада московського союзу безбожників призначила на цей рік 51 мільонів рублів на поборювання релігії, а 15 мільонів на розбудову організації безбожників в світі.

Унівці уряджують протестаційні віча проти поляків за їхній напад на українську Церкву, а рівночасно самі нападають на її єрарха Преосв. Григорія Хомишина. Тепер митрополита Андрія боронять а перше за його лист до молоді назвали зрадником. Ось так славні оборонці незалежної України деморалізують народ, піднівають пошану до церковного авторитету й думають ще, що таким робом служать знаменитої визвольній боротьбі. Ім скажемо від себе: Не знають що роблять! Від таких оборонців хорони нас Господи!

У Львові, на святаюрській горі дня 21. П.цр. закінчив своє життя о. митрат Евген Тит Войнаровський. Покійник прожив 82 роки й своїм життям та працею віддав великі заслуги для свого народу. Енергійними заходами владою йому розпарцелювати 37 000 моргів дідичівських ґрунтів і передати їх у руки українських селян. Йому завдячують своє повстання господарські школи для української молоді в Коршіві б. Колодми та в Миліванню. Бл. п. о. Тит писав багато на економічні теми про українські й по німецькі. Це одна з тих світлих постатей, які видала греко-католицька Церква в Галичині.

ЩО ЧУВАТИ?

САМИ СЕБЕ ВИСТРІЛЮЮТЬ.

Це добре не затерлася у пам'яті гадка про недавні процеси большевицьких головачів Зіновева й Каменева, Пятакова, Радека й Туха чевського а вже новий процес відбувся в днях від 2-14 березня на червоному Кремлі, над бувшими міністрами С.С.С.Р. Серед 21 обжалованих знайшовся Риков, Раковський, Гринько, Бухарін, Крестінський, Ягода, Розенгольд, Чернов, Ходжаев. Сама большевицька еліта.

Обвинуваченим закинено, що утворили право-троцьківський блок розбизак, шпигунів і зрадників, що діяв після вказівок розвідок ворожих держав і поставив собі за ціль шпигунство саботажі, диверсії, терор, підривання воєнної сили С.С.С.Р., відірвання України, Білої Руси..., отроєння большевицького письменника Максима Горького, шефа чрезвычайки Менжинського й шефа п'ятирічки Куйбишева і т.д. Всі підсутні обвинувачували не тільки себе, але також один другого.

У висліді процесу 18- обвинувачених розстріляно, а трох засуджено на довічне ув'язництво.

Цей процес показує нам ясно, до якого упадку може докотитись людська спільнота, що позбулася релігії й віри в Бога та хотіла збудувати рай на землі на безбожності. Засуджені або були винні в злочинах, які їм закидав прокуратор Вишенський, або не винні. Коли булі винні, то це казує на країну деморалізацію в якій літами пливала большевицька верхівка, визначні співробітники Леніна й творці та керманічі комунізму. Коил були невинні, а признались до видуманих провин під страшним терором і їх таки засуджено й страчено, то це знову показує на жахливий стан брехні й насильства, що панує тепер у большеві. Сталін видно вистроїв судову комедію, щоб тим легше позбутись своїх суперників і немилиць собі осіб. В кожному разі сей процес показує яскраво, що большевизм — це кривавий опир, що живиться кровю, що нищить вперед своїх ворогів, а опісля береться до своїх приятелів і так жирує аж доки не сконає серед трупів і жажливої руїни.

Московський процес — це також чергова пересторога для тих українців, що мають симпатії до большевизму й в своїй наївності ще вірять солодким словам комуністичних агітаторів.

В домашній війні в Еспанії національна армія генерала Франка,перемагає, а червоні програють з великими втратами одну битву за другою. Є надія, що скоро закінчиться війна, та що червона міжнародна банда вже не буде зну-

щатись над бідним еспанським народом і нищити його церкви, майно й життя.

В днях від 11 — 13 лютого відбувся у Львові в двох просторих світлицях Природничого Музею Наукового Т - ва Шевченка триденний протинальгогольний і протинікотиний курс та вистава, яку уладило Т - во Відродження. Курс відбувся у вечірніх годинах і стигнув велику скількість учасників. Так наші братя усвідомляють про шкідливість пиття альгоголю і курення.

Здались би й в нас у Канаді такі курси і вистави.

Скільки пропили й прокурили українці в Галичині?

В однім із своїх рефератів п. Я. Літінський подає, що українці в Польщі в 1936 р. пропили й прокурили 122, 088, 610 зл. Великанська сума пішла з димом і болотом. За ті гроші можна б було урухомити 10.000 фабрик, відкрити 20.000 крамниць, збудувати 2.000 двоповерхових кам'яниць, дати цілорічне удерження 122.000 студентам. А так все це пропало.

А кілько пропив український нарід у Канаді? Точно даних не маємо, та певне, що також не малі суми пішли з димом і з болотом. Над цим варта добре подумати.

Гетьманці купили для себе дім на розі вулиць Квін і Доверкпорт. У тім домі є велика спортова зала зо ставком до плавання й усім спортовим приладдям, велика театральна зала з галерією, чотири менші салі, 8 кімнат до мешкання й два приміщення для крамниць.

Розкол у рядах С. У. М. К. Як довідуємось з У. Г. ч. 13, і Н. Ш. ч. 13, чотири відділи С. У. М. К. при православним соборі св. Покрови в Вінніпегу вже від початку 1937 р. були без звязку зі своєю централею, а дня 14, Ш. на спільних загальних зборах, проти волі свого проводу, одногласно рішили зачати співпрацю з організацією М. У. Н. З цієї причини виринула суперечка (гл. Н. Ш. ч. 15.) і грозить розколом у більших розмірах.

Так між нашими автокефальниками процвітає дух бунту і в церкві і в світських організаціях, а все те прикрито шумною фразою "для добра українського народу".

Дня 27 березня мондерська молодь, перший раз своїми силами, дала концерт в честь Т. Шевченка. Концерт випав несподівано гарно. З нього були вдоволені і старші й сама молодь. Воно потішаюче, що молоді беруться до роботи в своїх рідних установах. Дайтем до того й нагоду й захооту!

"ДОБРА КНИЖКА"

(Інформатор „Бібліотеки Добрих Книжок“)

"Надармо будете ставити церкви, будувати школи, уряджувати місці, реколекції і т. п.; все те піде не марно, коли не будете читати і купувати добрих книжок і письм". Хто це сказав? Сам св. Отець Пій X. Він добре знає, що говорити. Видно це дуже важна справа, якщо аж таку дає осторогу. А з другої сторони видно мусить бути в нас католиків дуже велике недбалство в тій справі. Особливо у нас Українців.

Як в Галичині, так і ту в Канаді є цілі колонії, де не знайдеш одної доброї католицької книжки, доброго українського часопису, зате побачиш на полиці між англійськими магазинами, байбелницькі книжки або ворожу для народу газету. Чим кормиться така суспільність, чим виховується дитина, якщо родичі поза харч, одіж і маєток тай яку розривку не дбають про душу, про свідомість релігійну ні національну? Така суспільність на чужині призначена на загибель, стане погноєм свідоміших народів.

Як не будемо купувати добрих письм, то вони упадуть, а возьмуть верх злі, шкідливі, підлачунвані большевиками, жидами, сектами. А зло все легше прийметься, як добро. Верба й на ріни рости буде, і без кориння прийметься.

Не кажим: »Пощо тих книжок і добрих письм? Наші предки без того жили і спаслися. Встане, як будемо ходити до церкви, молитися, а Бог нам допоможе«. — Дорогі! Так само кілька літ тому казали католики в Іспанії. Здавалося, що все добре... А тимчасом ворог не спав! Друкував злі книжки і письма, слав між нарид, а вони зробили своє: одного дня стали горіти церкви, школи, потекла кров віками... Революція! Бог не зробив чуда. Бо Бог не робить чуда там, де панує недбалство і байдужність.

Щоби розбудити свідомість і інстинкт самоборонний у канадських Українців, приступлено до видавання двотижневика "Світло", яке має загалом і стало просвічати й виховувати нове покоління. А крім того основано "Бібліотеку Добрих Книжок", яка має доставляти добрих книжок: і релігійних і виховних і наукових і фахових, щоби дати змогу читачам у кожній галузі збогачувати здорове знання, сталити волю і виховувати нового українця - католика, який зможе не лише уратувати праїдні скарби: правдиву віру, мову, звичаї і любов до Вітчизни, але користаючи зі здобутків нової ери зможе розвинути свої здібности й приспорити здобутки матеріальні і моральні в тій мірі, щоби міг гідно показатися між другими культурними народами.

В тій цілі у "Світлі" буде стала рубрика бібліографічна, що міститиме оцінки книжок, вказівки для читачів і бібліотекарів та появи нових книжок, які можна буде купити в "Бібліотеці Добрих Книжок".

На місяць МАЙ посвячений Пр. Д. Марії поручається отсі книжки:

Цвіт з Назарета, написав Ом. Козаневич Ч.С.В.В. прекрасний опис життя Божої Матери. 300 сторін. . . . . 40ц.

Наслідвання Марії, переклав М. Н. Ч.С.В.В. Книжка уложена на взір епохального твору "Наслідвання Христа" Томи Кемп. Ст. 128, 25ц.

Катехизм Пр. Діви Марії для народних і середних шкіл, нап. Марійські Браття. Містить життя, почитання Пр. Діви Марії і його побожні практики. . . . . 20ц.

Місяць МАЙ посвячений Пр. Діви Марії. Гарні науки з примірами. Стор. 100, ціна 15ц.

Християнська невіста, нап. Ф. Маршаль. В другу неділю мая обходять діти у світі "День Матери". Ця книжка ставить перед очі високе завдання і потрібні чесноти христ. матери, від якої багато залежить щастя дітей і цілої родини. Сторін 196. ціна . . . . . 20ц.

Молебен до Пр. Діви Марії на місяць май, нове канадське видання, додані 2 пісні. Ц. 5ц.

НОВОСТИ

Новітне Кріпачтво, нап. Осип Луквицький. Про це, як большевики позбавили землі й волі українського селянина та зробили з нього невільника — кріпака на жидівському лані. Книжечка прикрашена знімками, які показують наглядно очві жидівсько — большевицької господарки. Видання Катол. Акії. Ціна . . . . . 15ц.

БАЙКИ, написав С. Калинець. 33 оригінальних байок писаних віршом з ілюстраціями. Всі займаючі і мають виховну вартість. Сторін 80, ціна . . . . . 25ц.

ТАТАРИ, драма в двох картинах з прологом і епілогом. Написав С. Калинець. Зміст християнський і високо патріотичний. Приходять 12 осіб. Ціна . . . . . 10ц.

Замовлення слати на адресу

Biблиотека Dobrych Knuzok
Basilian Fathers
Mundare, Alta.

Річна передплата \$1.00. Подпоноче число 5ц.
Адреса: The Light. Basilian Fathers, Mundare, Alta. Canada
Виданняцьтво ОО. Васильяну у Мондері.
Редактор Впр. о. Марко Романович Ч.С.В.В.
Друкується за дозволом Духовної Власті.